

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم و فنون ۳		نام و نام خانوادگی :		ساعت شروع : ۸ صبح		مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی				تاریخ: ۱۳/۰۲/۱۴۰۲			
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲				اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین			
ردیف	سؤالات						نمره
الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)							
۱	جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) دهخدا در استانبول روزنامه را منتشر کرد. ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های بود.						۰/۵
۲	کدام گزینه در ادبیات دوره معاصر مورد توجه قرار نگرفت؟ الف) نوآوری ها ب) اندیشه های باستان گرا ج) گرایش به شعرهای ترجمه ای د) رواج خاطره نویسی						۰/۲۵
۳	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) شعر دوره معاصر را بیشتر با عنوان شعر سپید می شناسیم. ب) دوره سلطنت رضاخان (از سال ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۰) را دوره درخشش نیما می دانند.						۰/۵
۴	در دوره ناصرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا کدام نگارش ادبی رواج پیدا کرد؟						۰/۲۵
۵	عبارات مرتبط را به هم وصل کنید.						۰/۵
		۱- تلخ و شیرین		الف- جلال آل احمد			
		۲- خسی در میقات		ب- سیمین دانشور			
				ت- محمدعلی جمالزاده			
ب) سبک شناسی (۲ نمره)							
۶	عبارتهای درست و نادرست را مشخص کنید. الف) از آغاز سلطنت ناصرالدین شاه تا پدید آمدن مشروطیت نثر فارسی به سمت سادگی و روانی پیش رفت. ب) درون مایه نثر دوره بیداری که در سال های نزدیک به انقلاب مشروطه، آزادی و آزادی خواهی، سنت شکنی و تجدد خواهی بود تغییر یافت.						۰/۵
۷	جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) مشخصه آشنایی زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیب های بدیع و بی سابقه در شعر دوره انقلاب در نتیجه روی آوردن به حاصل شده است. ب) تلفیق روح حماسه و عرفان را در غزل می توان دید.						۰/۵
۸	پاسخ درست را از میان کمانک ها انتخاب نمایید. الف) شعر دوره معاصر از نظر مدح ، ذم و هجو (کم / بسیار) است. ب) بررسی تنوع و گوناگونی در قالب ها و ساختار داستان ها در نثر معاصر از ویژگی های قلمرو (زبانی / ادبی) است.						۰/۵
۹	در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی تقلید از کدام سبک های سنتی زیاد بود؟						۰/۵
ادامه سوالات در صفحه دوم							

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :	سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم و فنون ۳
تعداد صفحه: ۵ صفحه	تاریخ: ۱۳/۰۲/۱۴۰۲		رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی
اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین		دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲	
نمره	سؤالات		ردیف

ج) موسیقی شعر (۶ نمره)

۲	در شعر زیر: « به سان رهنوردانی که در افسانه‌ها گویند / گرفته کوله‌بار زادِ ره بر دوش / فشرده چوب دست خیزران در مشت / گه‌پی پرگویی و گه خاموش...» الف) مصراع(بند) دوم را تقطیع هجایی کنید و پایه‌های آوایی آن را نشان دهید. ب) وزن هر پایه آوایی را بنویسید. پ) شعر در چه بحری سروده شده است؟ ت) در بیت یک اختیار زبانی و یک اختیار وزنی مشخص نمایید.	۱۰										
۰/۲۵	نام بحر کدام بیت «رمل مثنی محذوف» است؟ الف) بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ / در طریق عشق، اول منزل است ب) پیش از این من دعوی پرهیزکاری کردمی / باز می‌گویم که هر دعوی که کردم باطل است	۱۱										
۰/۲۵	در کدام یک از بیت‌های زیر هیچ یک از اختیارات شاعری زبانی وجود ندارد؟ الف) چو دور، دور تو باشد مراد خلق بده / چو دست، دست تو باشد درون کس مخرّاش ب) دل از محبت دنیا و آخرت خالی / که ذکر دوست توان کرد یا حساب قماش	۱۲										
۰/۲۵	وزن کدام بیت ناهمسان است؟ الف) میر من خوش می‌روی کاندر سر و پا می‌رمت / خوش خرامان شو که پیش قد رعنا می‌رمت ب) ساقی بیا که هانتف غیبم به مژده گفت / با درد صبر کن که دوا می‌فرستمت	۱۳										
۰/۲۵	پایه‌های آوایی کدام بیت را هم به شکل همسان و هم ناهمسان می‌توان تقطیع کرد؟ الف) امروز که در دست توام مرحمتی کن / فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت ب) ای هدهد صبا، به سبا می‌فرستمت / بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت	۱۴										
۰/۲۵	دومین پایه آوایی کدام مصراع «فعلاتن» است؟ الف) فلک با تنگ چشمان گوشه چشم دگر دارد ب) سبک سری که ز ند پیش بحر لاف وجود	۱۵										
۰/۵	دو اختیار «وزنی» به کار رفته در بیت را بیابید و در مورد آن بنویسید. « چرخ برهم زخم ار غیر مرادم گردد / من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک »	۱۶										
۱	هر مصراع را به وزن خود در ردیف مقابل وصل کنید. <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>وزن</th> <th>مصراع</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد</td> <td>۱) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن</td> </tr> <tr> <td>ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد</td> <td>۲) مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعَل</td> </tr> <tr> <td>پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن</td> <td>۳) فاعلاتن مفاعلن فَعَلن</td> </tr> <tr> <td>ت) ای لبت خنده بر شراب زده</td> <td>۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فَعَلن</td> </tr> </tbody> </table>	وزن	مصراع	الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد	۱) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن	ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد	۲) مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعَل	پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن	۳) فاعلاتن مفاعلن فَعَلن	ت) ای لبت خنده بر شراب زده	۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فَعَلن	۱۷
وزن	مصراع											
الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد	۱) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن											
ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد	۲) مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعَل											
پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن	۳) فاعلاتن مفاعلن فَعَلن											
ت) ای لبت خنده بر شراب زده	۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فَعَلن											
ادامه سوالات در صفحه سوم												

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم و فنون ۳	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	تاریخ: ۱۳/۲/۱۴۰۲	تعداد صفحه: ۵	صفحه
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین	
ردیف	سؤالات	نمره	

۱۸	در هریک از موارد زیر کدام یک از اختیارات شاعری زبانی وجود دارد؟ الف) جادوی رنگ ها: (-UU - U) ب) دست افزار: (U - ---)	۰/۵
۱۹	در کدام بیت، اختیارات «قلب» و «حذف همزه» در یک رکن، صورت گرفته است؟ الف) حافظ اگر قدم زنی در ره خاندان به صدق / بدرقه‌ی رخت شود همّت شحنه‌ی نجف ب) کیسه هنوز فربه است از تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری	۰/۲۵
۲۰	با توجه به بیت زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید. «گر از باغ آنست گیاهی برآید / گیاهت نماید گل بوستانی» الف) همزه آغاز کدام واژه حذف نمی‌شود؟ (۱) از (۲) انس (۳) برآید ب) وزن بیت از تکرار رکن درست شده است.	۰/۵
د) زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۲۱	در بیت زیر، آرایه بر موسیقی معنوی سخن افزوده است. « موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت: / هستم اگر می‌روم، گر نروم، نیستم	۰/۲۵
۲۲	کدام بیت اسلوب معادله و کدام یک حسن تعلیل دارد؟ توضیح دهید الف) رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسربین آمد ب) رنگین سخنان در سخن خویش نهانند / از نکبت (بوی خوش) خود نیست به هر حال جدا، گل	۱
۲۳	آرایه مربوط به هر عبارت را به آن وصل کنید. (یک آرایه اضافه است). الف) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم ○ ایهام ب) تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند ○ ایهام تناسب پ) با این همه دور از تو مرا چهره زردی است ○ حس آمیزی ت) هوا را به شمشیر گریان کنی ○ اغراق ○ حسن تعلیل	۱
۲۴	آرایه مربوط به هر بیت را از گروه زیر بیابید و در بیت مشخص کنید. (تلمیح، تضمین، مراعات نظیر، لف و نشر، متناقض نما) الف) زلف و خالش را شناسد هر کسی چوگان و گوی / در خور آمد گوی چوگان را و چوگان گوی را ب) گروهی سر به سر گویای خاموش / ولی چون بحر سر بر کرده در جوش پ) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی ت) گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست / صبح نزدیک است و در فکر شب تار خود است	۱
۲۵	کدام یک از ابیات زیر بر مفهوم آیه «فأینما تُولُوا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ» اشاره دارد؟ الف) یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار ب) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را	۰/۲۵

ادامه سوالات در صفحه چهارم

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم و فنون ۳	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی		تاریخ: ۱۳/۲/۱۴۰۲	تعداد صفحه: ۵ صفحه
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین	
ردیف	سؤالات	نمره	

۲۶	گزینه درست را از میان کمانک‌ها انتخاب کنید. الف) بیت «عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت» آرایه (حسن تعلیل / اغراق) دارد. ب) معادل و نظیرهای بیت «دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست / جای چشم ابرو نگیرد گرچه او بالاتر است» (دود و ابرو، شعله و چشم / دود و چشم، ابرو و شعله) است. پ) آرایه حس آمیزی مصراع «نجوای نمناک علف‌ها را می‌شنوم» آمیختن دو حس (چشایی و لامسه / شنوایی و لامسه) است. ت) آرایه‌های بیت «آغوش سحر، تشنه دیدار شماس / مهتاب خجل ز نور رخسار شماس» عبارتند از: (استعاره، واج‌آرایی و تناسب / استعاره، تناسب و جناس)	۱
۲۷	تلمیح را در بیت زیر بیابید و توضیح دهید چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می‌کشی	۰/۵
۲۸	با توجه به «ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر: ز شور عشق، دل خویش چون سبک سازیم / نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم الف) واژه «شور» در این بیت به معنی است؛ و معنی دیگر آن « » است. ب) در معنایی که مورد نظر نیست، واژه «شور» با « » تناسب دارد.	۰/۷۵
۲۹	بخش مشخص شده در بیت زیر، کدام «آرایه معنوی» را پدید آورده است؟ فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی / اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را	۰/۲۵
۵) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۳۰	با توجه به متن زیر از «عبدالحسین زرین‌کوب» به پرسش‌ها پاسخ دهید. این تنگ‌عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک‌دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می‌برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می‌یافت. الف) یک کنایه در متن بیابید و معنی آن را بنویسید. ب) رابطه بین واژه‌های «تنگ‌عیشی و تمتع» چیست؟	۰/۷۵
۳۱	دو مورد از ویژگی‌های فکری متن زیر را بنویسید. مینی‌بوس با سرعت نه‌چندان زیاد پیش می‌رفت. نگاه کردم به مناظر اطراف جاده، بعد از هفتاد و پنج روز زندانی بودن، حس فراموش‌نشدنی در من ایجاد می‌کرد. کاش می‌شد گوشه‌ای بایستیم. این آرزو هنوز در دلم بود که ناگهان صدایی مثل شلیک گلوله بلند شد و مینی‌بوس افتاد به تکان‌های شدید. لاستیکش ترکیده بود. راننده و محافظان مسلح برای تعویض لاستیک پیاده شدند. عراقی‌ها مجبور شدند همانجا لاستیک را پنچرگیری کنند...	۱
۳۲	متن زیر را از دیدگاه «زبانی» و «ادبی» بررسی کنید. (هر سطح یک مورد) «...اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف تریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی طایر مکاتبات را بر بسته و کلبه مراودات را در بسته...»	۰/۵

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم و فنون ۳	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی		تاریخ: ۱۳/۰۲/۱۴۰۲	تعداد صفحه: ۵ صفحه
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین	
ردیف	سؤالات		نمره

ادامه سوالات در صفحه پنجم

۳۳	با توجه به سروده زیر به سوالات پاسخ دهید. آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی تا مگر به دست آرم دامن وصالش را / می روم به پای سر در قفای آزادی در محیط طوفان ز ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد باخدای آزادی دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین / میتوان تو را گفتن پیشوای آزادی الف) سراینده از شاعران شاخص کدام دوره می باشد؟ و از کدام شاعران گذشته تاثیر پذیرفته است؟ (ذکر یک شاعر کافی است) ب) دو ویژگی بارز فکری شاعر را در این سروده بنویسید. پ) یک مورد از ویژگی های زبانی این سروده را بنویسید. ت) قالب سروده فوق چیست؟	۱/۵
۳۴	الف) وصال ب) گلخن ج) رنگین د آزادی کاربرد کدام یک از کلمات زیر بیانگر توجه به واژگان کهن در سطح زبانی شعر عصر بیداری است؟	۰/۲۵
موفق باشید		

نویسنده: دکتر سید محمد طاهری حامد زاده / علوم در فنون ۱۳ - آموخته شده در مدرسه عالی تهرانی

۱- الف (سویس) ب) تاریخی

۲- د) رواج خاطر نویسی

۳- الف (نادرست) (شعر نو) ب) درست

۴- غایبانه نویسی

۵- ا) ح ۲- الف

۶- الف (درست) ب) نادرست (بعضاً آرام تر از امیه است)

۷- الف (مفاهیم انترآی) ب) حماسی انقلاب

۸- الف (کم) ب) ادبی

۹- سبک عراقی و فراسانی

۱۰- الف) U - U - U - U - U - U - U - U - U - U

ب) مفاعیلین مفاعیلین مفاعیلین

ب) هزج بسالیم مسنس

ت) اقتدار زبانی: بلند لفظ کردن مصدق گویا اقتدار وزنی: اندر برین صهای یائینا همگرا

۱۱- ب

۱۲- الف

۱۳- ب

۱۴- ب

۱۵- ب

مصراع

۱۶- آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن: شاعری تواند در رکن اول به جای فعلاتن، فاعلاتن بیارود

۱۷- ابدال شاعری تواند به جای دو همای کوتاه کنار هم، یک همای بلند بیاورد. (در همای آخر دو مصراع)

نوشته است. به مناسبتی در راه / علوم و فنون / ۳ / آموزش و پرورش استان قزوین

۱۷ - الف (ب) ۴ / ج (ب) ۱ / د (ت) ۳

۱۸ - الف) کوزه / ب) لفظ کردن / ج) مصدق / د) خذ و همراه

۱۹ - ب

۲۰ - الف) الذ / ب) افقون

۲۱ - تضاد

۲۲ - الف) حسن تعلیل - شاعر دلیل باریش ابره باری را گردید اینش به خاطر رسم به عهدی ایام می داند
ب) اسلوب معادله - مصراع دوم در باینه مصراع اول آمده است

۲۳ - الف) حسن المیزی / ب) حسن تعلیل / ج) ایهام / د) اغراق

۲۴ - الف) لغزش / ب) زلف به چوکان / ج) خال به تری

ب) متناقضها / ج) گویای خاموش

ب) تضمین / ج) بوی جوی مولیان آید همی

د) مراعات نظیر / ج) شمع و پروانه - صبح و شب

۲۵ - الف

۲۶ - الف) حسن تعلیل / ب) آه و دوا برد / ج) تعلیم و حیم / د) استعاره و واج آرایی

۲۷ - الف) تلخیص از داستان / ب) ابوعلی سینا / ج) جواب الیهان خاموشی است

۲۸ - الف) سوق - مکنین / ب) ننگ

۲۹ - متناقضها

۳۰ - الف) فکده ستی کنیه از خنکاست

ب) تضاد

نویسنده: یاسمنه / هاشم حکیمی / راه / علوم و فنون ۳ / آشنایی و پرورش انسان فروغی

۳۱ - متن در قالب داستان نوشته شده است و به مفاهیم استعاره‌آمیزی، دفاع مقدس و مشکلات جدید اشاره و دوری از وطن رزمندگان اشاره دارد

۳۲ - ویژگی زبانی: استفاده از لفظ انگلیسی مثل خرید

ویژگی ادبی: گزارشی بودن - استفاده از تشبیه: طلایه‌های انقلاب - کلمه بر او داده

۳۳ - (الف) فرضی نیندی - مسعود سعد سعدی

(ب) توجه به مفهوم آزادی - به دافتن به مفاهیم سیاسی به مفاهیم عاشقانه در غزل

(ج) استفاده از واژگان کهن مثل قفا

(د) غزل

۳۴ - ب